COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE

Bruxelles, 17.7.2009
COM(2009) 382 final

2009/0105 (COD)

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006 privind Fondul European de Dezvoltare Regională cu privire la eligibilitatea intervențiilor în domeniul locuințelor în favoarea comunităților marginalizate

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

- **Motivele și obiectivele propunerii**

Propunerea vizează autorizarea acordării de asistență financiară din partea FEDER pentru intervenții în domeniul locuințelor în favoarea comunităților marginalizate care trăiesc în statele membre care au aderat la Uniunea Europeană la 1 mai 2004 sau ulterior acestei date. În noile state membre, marea majoritate a acestor comunități trăiește în zonele rurale și în adăposturi (în zone rurale, precum și în zone urbane) și nu poate beneficia de asistență din partea FEDER.

De fapt, articolul 7 alineatul (2) din regulamentul FEDER[1] prevede eligibilitatea cheltuielilor legate de locuințe în noile state membre. Totuși, experiența până în prezent arată că respectivele condiții de eligibilitate nu răspund pe deplin nevoilor de pe teren.

În mod efectiv, conform dispozițiilor actuale ale FEDER, intervențiile în domeniul locuințelor se pot realiza în contextul operațiunilor de dezvoltare *urbană* și sub forma *renovării locuințelor existente*. Prin urmare, nu poate fi eligibil în cadrul FEDER sprijinul pentru intervențiile în domeniul locuințelor în zonele rurale sau pentru înlocuirea „locuințelor" de o calitate foarte precară din zonele urbane sau rurale.

Există o preocupare și un angajament tot mai accentuate ale UE de combatere a excluderii sociale, inclusiv în ceea ce privește situația specială a rromilor. Parlamentul European[2] și Consiliul[3] au cerut Comisiei, în repetate rânduri, să acționeze în favoarea promovării incluziunii acestor comunități care se confruntă cu sărăcia extremă și cu marginalizarea. Comisia s-a angajat să înainteze – în cadrul fondurilor structurale – propuneri de măsuri de îmbunătățire a condițiilor de viață din aceste comunități.

Prezenta propunere de modificare a regulamentului FEDER transpune acest angajament.

În plus, în scopul simplificării, prezenta propunere include modificări de redactare minore ale actualului articol 7 alineatul (2) din regulamentul FEDER, referitoare la cadrul în care se realizează o intervenție în domeniul locuințelor în zonele urbane, însă, fără modificarea normelor de eligibilitate existente în favoarea UE-12. În special:

i) articolul 7 alineatul (2) din regulamentul FEDER conferă Comisiei competențe de executare în ceea ce privește definirea criteriilor de selectare a zonelor și de stabilire a listei intervențiilor eligibile în domeniul locuințelor. Comisia și-a exercitat competențele în articolul 47 din Regulamentul (CE) nr. 1828/2006. Cu toate acestea, ținând cont de diversitatea considerabilă a situației de pe teren în ceea ce privește

---

1 Regulamentul (CE) nr. 1080/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iulie 2006, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 397/2009, JO L 210, 31.7.2006, p.1.

2 Rezoluția Parlamentului European din 11 martie 2009 referitoare la situația socială a rromilor și la îmbunătățirea accesului lor pe piața muncii din UE (2008/2137INI)

3 Concluziile Consiliului privind incluziunea rromilor, Luxemburg, 8 iunie 2009.

locuințele, criteriile stabilite de Comisie s-au dovedit a fi neadecvate. Prin urmare, ele sunt în prezent simplificate. Pentru a adopta simplificarea articolului 47 din Regulamentul (CE) nr. 1828/2006, care în prezent este în desfășurare, se propune să se prevadă caracterul opțional și neobligatoriu al competențelor de executare conferite Comisiei.

ii) din motive de claritate, ar trebui să se includă în propunerea de regulament tipurile eligibile de intervenții în domeniul imobilelor existente (renovarea părților comune ale imobilelor rezidențiale, renovarea și schimbarea utilizării imobilelor publice pentru a le transforma în „locuințe sociale").

iii) în ultimul rând, trebuie îmbunătățit textul actual al articolului 7 alineatul (2) din regulamentul FEDER, cheltuielile sunt programate „în cadrul unei *operațiuni* integrate de dezvoltare urbană sau al unei *axe prioritare* pentru zonele afectate sau amenințate de o deteriorare fizică și de excluderea socială". Prin urmare, se propune înlocuirea termenilor „operațiune" și „axă prioritară" cu termenul „abordare integrată" care asigură că o intervenție în domeniul locuințelor face parte dintr-o intervenție mai amplă, care cuprinde aspecte legate de locuințe, precum servicii sociale, spații publice, cultură, educație, infrastructură pentru transporturi, activități economice ale zonei respective etc., indiferent de sursa de finanțare.

- **Contextul general**

Accesul la locuințe și la condiții acceptabile de locuit pentru toți cetățenii și, în special, pentru cei mai vulnerabili reprezintă o cerință de bază a societății noastre.

Condițiile de viață ale comunităților care se confruntă cu sărăcia extremă și cu marginalizarea sunt, în marea majoritate a cazurilor, deplorabile. Nivelul ridicat al șomajului, nivelul educațional scăzut, lipsa competențelor, lipsa serviciilor medicale, criminalitatea, segregarea spațială, excluderea socială, rasismul și evacuările alcătuiesc o imagine sumbră care contrastează cu valorile fundamentale ale Uniunii Europene.

Sprijinul financiar din partea fondurilor structurale poate contribui semnificativ la eforturile depuse de autoritățile naționale pentru a pune capăt acestei situații inacceptabile. Prin urmare, se vor acorda alocații, în egală măsură, pentru intervenții în domeniul locuințelor în favoarea acestor comunități care, în prezent, nu sunt eligibile în cadrul FEDER, și anume pentru: i) intervenții în domeniul locuințelor, nelimitate la zonele urbane și ii) intervenții în domeniul locuințelor pentru înlocuirea locuințelor de o calitate extrem de precară, indiferent de zonă („urbană" sau „rurală").

În scopul de a evita discriminările nejustificate, principiul director al intervențiilor propuse ar trebui să fie al doilea principiu de bază privind incluziunea rromilor, conform căruia intervențiile care vizează rromii ca grup țintă nu ar trebui să excludă alte persoane care se află în circumstanțe socioeconomice similare[4].

---

[4] *„Vizarea explicită dar nu exclusivă a rromilor este esențială pentru inițiativele privind politica de incluziune. Acest lucru implică vizarea rromilor ca grup țintă,* ***dar nu și excluderea altor persoane care se află în circumstanțe socioeconomice similare (…)****". Principii de bază comune privind incluziunea rromilor, astfel cum au fost discutate în cadrul primei reuniuni a Platformei europene integrate pentru incluziunea rromilor, aprilie 2009, anexate Concluziilor Consiliului privind incluziunea rromilor, Luxemburg, 8 iunie 2009.*

În plus, intervențiile în domeniul locuințelor în favoarea comunităților marginalizate, care se caracterizează prin sărăcie extremă, reprezintă doar o parte dintr-un subiect complex. În consecință, intervențiile ar trebui luate în considerare în cadrul unei abordări integrate pluridimensionale, care urmează să fie stabilită la nivel național, cu ajutorul unor parteneriate puternice și prin includerea aspectelor legate de educație, afaceri sociale, integrare, cultură, sănătate, ocuparea forței de muncă, securitate etc. Din acest motiv, obiectivul propunerii de modificare a regulamentului FEDER actual este să asigure, în cadrul unei abordări integrate, condiții acceptabile de locuit. În acest context, rolul autorităților publice, la toate nivelurile de implementare, este deosebit de important.

- **Dispoziții în vigoare în domeniul propunerii**

Cu excepția intervențiilor în materie de eficiență energetică și de surse regenerabile de energie, care sunt accesibile tuturor statelor membre, intervențiile sprijinite prin FEDER în sectorul locuințelor sunt rezervate exclusiv statelor membre care au aderat la Uniunea Europeană la 1 mai 2004 sau ulterior acestei date, în condițiile prevăzute la articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1080/2006 și la articolul 47 din Regulamentul nr. 1828/2006 al Comisiei.

După cum s-a prezentat anterior, aceste condiții nu sunt suficiente pentru a aborda problema specifică privind locuințele cu care se confruntă comunitățile marginalizate. De asemenea, trebuie menționat că FEADR intervine deja în sectorul de locuințe din zonele rurale, în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 [și anume, axa 3 „Calitatea vieții în mediul rural și diversificarea economiei rurale" – articolul 52 litera (b) punctul (ii) „renovarea și dezvoltarea satelor"].

Intervențiile în domeniul locuințelor în favoarea comunităților marginalizate din zonele rurale, sprijinite atât prin FEADR, cât și prin FEDER și implementate în cadrul unor abordări integrate, la care FSE își poate aduce, deopotrivă, contribuția, vor crește semnificativ sprijinul financiar disponibil. Definirea, în cadrul unei abordări integrate, a complementarității dintre fonduri într-un mod care să optimizeze efectul lor sinergetic, ține de competența statelor membre.

- **Coerența cu celelalte politici și obiective ale Uniunii**

Propunerea este pe deplin coerentă cu obiectivele politice ale UE în domeniile nediscriminării, egalității de șanse, coeziunii economice și sociale, dezvoltării regionale și coeziunii teritoriale.

2. CONSULTAREA PĂRȚILOR INTERESATE ȘI EVALUAREA IMPACTULUI

- **Consultarea părților interesate**

Metode de consultare, principalele sectoare vizate și profilul general al respondenților

În mai multe rânduri, autoritățile naționale, precum și reprezentanți ai comunităților marginalizate și membri ai Parlamentului European au fost consultați informal cu

privire la posibilitățile oferite comunităților marginalizate prin articolul 7 alineatul (2) din regulamentul FEDER, cu privire la obstacole și la diversele opțiuni de contracarare a acestora.

Sinteza răspunsurilor și modul în care acestea au fost luate în considerare

Concluzia tuturor acestor consultări a fost acela că soluțiile bazate pe interpretarea Regulamentului (CE) nr. 1080/2006 nu erau suficiente.

- **Obținerea și utilizarea expertizei**

Nu a fost necesar să se recurgă la expertiză externă.

- **Evaluarea impactului**

Prezenta propunere autorizează acordarea sprijinului financiar din partea FEDER pentru intervenții în domeniul locuințelor, în cazurile în care condițiile de viață ale comunităților marginalizate sunt extrem de precare și nivelul de excludere socială este ridicat. Acest lucru nu ar fi posibil fără modificarea cadrului de reglementare existent.

3. ELEMENTELE JURIDICE ALE PROPUNERII

- **Sinteza acțiunii propuselor**

Propunerea de modificare a articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1080/2006 privind Fondul European de Dezvoltare Regională vizează autorizarea și facilitarea intervențiilor în domeniul locuințelor în favoarea comunităților marginalizate din noile state membre, în cazul în care nu se pot aplica dispozițiile actuale. Ținând cont de complexitatea intervenției, este important ca autoritățile naționale să acționeze în cadrul unei abordări integrate.

În plus, în scopul simplificării, se propune efectuarea de modificări de redactare minore ale dispozițiilor existente.

- **Temei juridic**

Articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1080/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind Fondul European de Dezvoltare Regională definește condițiile de eligibilitate aplicabile sectorului locuințelor din noile state membre.

- **Principiul subsidiarității**

Propunerea este conformă cu principiul subsidiarității în măsura în care extinde posibilitățile pentru noile state membre de a asigura sprijin pentru intervențiile din domeniul locuințelor în favoarea comunităților marginalizate, în modul pe care ele îl consideră cel mai adecvat, menținând în același timp abordarea integrată drept condiție minimă pentru intervenții. Acest lucru va permite intervenția într-un mod care să respecte caracteristicile specifice ale fiecărei comunități, folosindu-se însă, la bază, o metodă comună.

- **Principiul proporționalității**

Propunerea este conformă cu principiul proporționalității întrucât se limitează numai la autorizarea sprijinului prin FEDER în sectorul locuințelor în favoarea comunităților marginalizate și în cazurile în care nu se pot aplica dispozițiile actuale. Intervenția se limitează la acele state membre în care, în prezent, se manifestă această problemă.

- **Alegerea instrumentelor**

Instrumentul propus: regulament.

Comisia a analizat deja posibilitățile oferite de legislația actuală. Chiar dacă se recurge la interpretarea cea mai flexibilă, normele actuale care stabilesc o eligibilitate limitată nu permit intervenții în domeniul locuințelor în afara zonelor urbane sau înlocuirea adăposturilor existente cu locuințe în favoarea comunităților marginalizate care trăiesc în noile state membre.

4. IMPLICAȚII BUGETARE

Propunerea nu are implicații asupra bugetului comunitar.

Propunere de

2009/0105 (COD)

REGULAMENT (CE) NR. …/2009 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006 privind Fondul European de Dezvoltare Regională cu privire la eligibilitatea intervențiilor în domeniul locuințelor în favoarea comunităților marginalizate

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 162,

având în vedere propunerea Comisiei[5],

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European[6],

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor[7],

hotărând în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 251 din tratat,

întrucât:

(1) În vederea creșterii coeziunii economice și sociale a Comunității, este necesară sprijinirea intervențiilor limitate pentru renovarea imobilelor existente destinate locuirii în statele membre care au aderat la Uniunea Europeană la 1 mai 2004 sau ulterior acestei date. Aceste intervenții se pot realiza în condițiile prezentate la articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1080/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iulie 2006 privind Fondul European de Dezvoltare Regională și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1783/1999[8].

(2) Cheltuielile urmează să fie programate în cadrul unei operațiuni integrate de dezvoltare urbană sau al unei axe prioritare pentru zonele afectate sau amenințate de deteriorare fizică și de excludere socială. Din motive de claritate, ar trebui simplificate condițiile în care se pot realiza intervențiile în domeniul locuințelor în zonele urbane. Prin urmare, cheltuielile privind intervențiile în domeniul locuințelor ar trebui programate ținându-se cont de diferiți parametri, indiferent de sursa de finanțare. De asemenea, ar trebui precizat că sunt eligibile exclusiv cheltuielile privind intervențiile asupra imobilelor existente.

---

5 JO C […], […], p. […].
6 JO C […], […], p. […].
7 JO C […], […], p. […].
8 JO L 210, 31.7.2006, p. 1.

(3) În statele membre în cazul cărora se aplică articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr 1080/2006, un număr ridicat de comunități marginalizate trăiesc, deopotrivă, în afara zonelor urbane. Prin urmare, este necesară extinderea eligibilității cheltuielilor privind intervențiile în domeniul locuințelor în favoarea acestor comunități care trăiesc în zone rurale.

(4) Indiferent dacă aceste comunități sunt situate în zone urbane sau rurale, din cauza condițiilor lor de locuit de o calitate extrem de precară, ar trebui să fie, de asemenea, eligibile cheltuielile privind înlocuirea locuințelor existente cu altele nou construite.

(5) În conformitate cu principiul nr. 2 din Principiile de bază comune privind incluziunea rromilor, reluate în Concluziile Consiliului privind incluziunea rromilor din 8 iunie 2009, intervențiile în domeniul locuințelor care vizează un grup specific nu ar trebui să excludă alte persoane care se află în circumstanțe socioeconomice similare.

(6) În conformitate cu principiul nr. 1 din Principiile de bază comune, în vederea limitării riscurilor de segregare, intervențiile în domeniul locuințelor în favoarea comunităților marginalizate ar trebui să se realizeze în cadrul unei abordări integrate care include acțiuni, cu precădere în domeniile: educației, sănătății, afacerilor sociale, ocupării forței de muncă și securității.

(7) În cadrul de reglementare actual, criteriile pentru selectarea zonelor pentru intervenții în domeniul locuințelor fac obiectul unui proces de simplificare. Având în vedere diversitatea situațiilor legate de locuințe din statele membre, aceste criterii ar trebui definite în mod descentralizat. Prin urmare, Comisiei nu ar trebui să-i revină obligația de a adopta astfel de criterii.

(8) Prin urmare, Regulamentul (CE) nr. 1080/2006 ar trebui modificat în consecință,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1080/2006 se înlocuiește cu următorul text:

„2. Cheltuielile privind locuințele, cu excepția acelora pentru eficiența energetică și pentru utilizarea surselor regenerabile de energie, astfel cum sunt prezentate la alineatul (1a), sunt eligibile numai pentru statele membre care au aderat la Uniunea Europeană la 1 mai 2004 sau ulterior acestei date, în cazul în care se îndeplinesc următoarele condiții:

(a) cheltuielile se programează într-unul din următoarele cadre:

(i) cadrul unei abordări integrate de dezvoltare urbană pentru zonele afectate sau amenințate de deteriorare fizică și de excludere socială;

(ii) cadrul unei abordări integrate pentru comunitățile marginalizate.

(b) alocația aferentă cheltuielilor privind locuințele se ridică fie la cel mult 3 % din contribuția FEDER la programele operaționale în cauză, fie la 2 % din contribuția totală FEDER.

În sensul primului paragraf litera (a) punctul (i), cheltuielile se limitează la una dintre următoarele intervenții:

- renovarea părților comune ale locuințelor multifamiliale existente,

- renovarea și schimbarea utilizării imobilelor existente aparținând autorităților publice sau operatorilor fără scop lucrativ pentru utilizarea ca locuințe destinate familiilor cu venit redus sau persoanelor cu nevoi speciale.

În sensul primului paragraf litera (a) punctul (ii), intervențiile pot include înlocuirea locuințelor existente cu locuințe nou construite.

Comisia poate adopta lista criteriilor necesare pentru stabilirea zonelor prevăzute la primul paragraf litera (a) punctul (i) și lista intervențiilor eligibile în conformitate cu procedura menționată la articolul 103 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006."

Articolul 2

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles,

Pentru Parlamentul European	*Pentru Consiliu*
Președintele	*Președintele*
[...]	*[...]*